

Tekniska högskolan i Linköping
Matematiska institutionen
Matematisk statistik, Jan Olheim

MATEMATIK: Statistik

92MA31 STN2 , 92MA37 STN2

TENTAMEN TISDAGEN DEN 13 AUGUSTI 2013 KL 8.00-12.00.

Hjälpmedel: Formler och tabeller för 92MA31/92MA37 samt räknedosa med tömda minnen.

Varje korrekt löst uppgift ger 3 poäng.

För betyget godkänd krävs minst 8 poäng. För väl godkänd minst 14.

Jourhavande lärare: Jan Olheim, tel 28 14 53.

1. I ett litet land långt från Sverige gäller följande:

30 % av befolkningen är internetansluten och 70 % har mobiltelefon.

15 % har både mobiltelefon och internetanslutning.

a) Hur stor andel av mobilägarna är internetanslutna? (1.5p)

b) Hur stor andel saknar såväl mobil som internetanslutning? (1.5p)

2. I det gamla kortspelet Kille finns 21 par av kort (=42 kort totalt)

Det finns 12 par numrerade 1,2,3,...,12 samt 9 par med figurer såsom Husar, Vårdshus och Svin. (Uttrycket ”svinhugg går igen” härstammar från Killespelet).

Antag att du får 5 kort ur kortleken. Beräkna sannolikheten att

a) du endast får ”figurkort”. (1.5p)

b) du får de bägge ”Svinkorten” och minst två ”sifferkort”. (1.5p)

Exempel på Killekort:

3. För att testa effekten av B-vitamin som tillväxtstimulans för svampar fick 6 av 11 valda svampar ett tillskott av B-vitamin. Svamparnas slutvikter blev (i mg):

utan B	17.5	14.5	13.5	12.5	18.5	
med B	20.5	19.5	20.0	22.0	24.5	18.0

Bilda ett 95% konfidensintervall för skillnaden i förväntad vikt för de två stickproven, d.v.s. för $\mu_1 - \mu_2$
Normalfördelningar med samma standardavvikelse σ får antas.

4. Bromssträckan för en fullastad truck beror på truckens hastighet. En modell för detta är :

$$Y_i = \alpha + \beta x_i + \epsilon_i$$

där Y_i = bromssträckan, x_i = hastigheten och alla ϵ_i antas oberoende och $N(0, \sigma)$

Vid 50 observationer fick man följande:

$$\sum_{i=1}^{50} x_i = 1000 \quad \sum y_i = 225 \quad \bar{x}=20 \quad \bar{y} = 4.5$$

$$\sum x_i^2 = 23136 \quad \sum y_i^2 = 1154.11 \quad \sum x_i y_i = 5127.2$$

$$\hat{\sigma} = s = 0.5$$

a) Bestäm den skattade regressionslinjen (1 p)

b) Bilda ett 95% konfidensintervall för β
Verkar det rimligt med ett samband mellan y och x? (1.5 p)

c) Föreslå en modell som bättre beskriver verkligheten. (0.5 p)

5. Kulverten från A-huset till D-huset är 670 meter lång. Detta vet inte Linus, utan han tänker stega upp avståndet. Hans steglängd har väntevärde $\mu = 0.75$ m och standardavvikelse $\sigma = 0.1$ m. Han börjar med att ta 900 steg.

a) Hur stor är sannolikheten att han "går in i väggen", dvs att hans 900 steg överstiger 670 m? (1.5p)

b) Linnea har en steglängd med $\mu = 0.52$ m och $\sigma = 0.05$ m. Hon tar 1300 steg. Hur stor är sannolikheten att Linus 900 steg och Linneas 1300 steg skiljer sig åt med högst 2 meter? (1.5p)

6. Låt X ha täthetsfunktionen:

$$f(x) = 2x \quad 0 \leq x \leq 1$$

Låt Y ha täthetsfunktionen:

$$f(y) = 1/2 \quad 0 \leq y \leq 2$$

X och Y antas vara oberoende.

a) Hur ser den tvådimensionella (simultana) täthetsfunktionen $f(x,y)$ ut? (1p)

b) Beräkna väntevärdet för produkten, dvs $E [X \cdot Y]$ (1p)

c) Beräkna $P (X > Y)$. (1p)

1 92MA31/37-Lösningförslag 130813

1.

$$P(I) = 0.3 \quad P(M) = 0.7 \quad P(I \cap M) = 0.15$$

$$\text{a) } P(I | M) = \frac{P(I \cap M)}{P(M)} = \frac{0.15}{0.7} = 0.21$$

$$\text{b) } P(I^* \cap M^*) = 1 - P(I \cup M) = 1 - (P(I) + P(M) - P(I \cap M)) = 1 - (0.3 + 0.7 - 0.15) = 0.15$$

2.

$$m = \text{antalet sätt att välja 5 kort av 42} = \binom{42}{5} = 850\,668$$

$$\text{a) } g = \text{antalet sätt att välja 5 kort av 18} = \binom{18}{5} = 8568$$

$$P(\text{bara figurkort}) = g/m = 8568/850668 = 0.0101$$

$$\text{b) } g_1 = \text{två svinkort, två sifferkort, ett figurkort} = \binom{2}{2} \binom{24}{2} \binom{16}{1} = 4416$$

$$g_2 = \text{två svinkort, tre sifferkort} = \binom{2}{2} \binom{24}{3} = 2024$$

$$P(\text{sökt}) = \frac{g_1 + g_2}{m} = \frac{4416 + 2024}{850668} = 0.0076$$

3.

$$\bar{x} = 15.3 \quad s_1 = 2.5884$$

$$\bar{y} = 20.75 \quad s_2 = 2.2528$$

$$\text{sammanvägt } s^2 = \frac{(5-1)s_1^2 + (6-1)s_2^2}{5+6-2} = 5.80 \Rightarrow s = 2.41$$

$$\frac{\bar{X} - \bar{Y} - (\mu_1 - \mu_2)}{s \cdot \sqrt{\frac{1}{5} + \frac{1}{6}}} \text{ är } t(9) \text{ vilket ger ett 95\% intervall}$$

$$I_{\mu_1 - \mu_2} : -5.45 \pm 2.262 \cdot 2.41 \cdot \sqrt{\frac{1}{5} + \frac{1}{6}} \quad \text{dvs } -5.45 \pm 3.30$$

Intervallat innehåller inte 0. Slutsats $\mu_1 < \mu_2$

B-vitamin stimulerar tillväxten.

(Ett uppåt begränsat intervall ger samma slutsats).

4.

Enligt formelsamlingen:

$$S_{xx} = 23136 - \frac{(1000)^2}{50} = 3136$$

$$S_{xy} = 5127.2 - \frac{1000 \cdot 225}{50} = 627.2$$

$$\text{a) } \hat{\beta} = \frac{S_{xy}}{S_{xx}} = 0.20$$

$$\hat{\alpha} = \bar{y} - \hat{\beta} \cdot \bar{x} = 4.5 - 0.2 \cdot 20 = 0.5 \text{ ger } \hat{y} = 0.5 + 0.2x$$

b) $\frac{\hat{\beta} - \beta}{\frac{\hat{\sigma}}{\sqrt{S_{xx}}}}$ är t(48)-fördelad.

95 % ger tabellvärdet 2.01

Ett intervall för β blir : $\hat{\beta} \pm 2.01 \cdot \frac{s}{\sqrt{S_{xx}}}$

Observerat intervall : $0.2 \pm 2.01 \cdot \frac{0.5}{\sqrt{3136}}$ dvs 0.2 ± 0.018

Intervallt innehåller inte 0. Samband verkar rimligt.

c) Förslag: $Y_i = \alpha + \beta \cdot x_i + \gamma \cdot x_i^2 + \epsilon_i$

Ev kan konstanttermen α tas bort.

5.

a) X = summan av Linus 900 steg

X är N (900 · 0.75 , $\sqrt{900 \cdot 0.1}$) = N (675 , 3)

$$P (X > 670) = 1 - P (X < 670) = 1 - \Phi\left(\frac{670-675}{3}\right) = 1 - \Phi\left(-\frac{5}{3}\right)$$

$$= \Phi\left(\frac{5}{3}\right) = \Phi(1.67) = 0.9525$$

b) Y = summan av Linneas 1300 steg

Y är N (1300 · 0.52 , $\sqrt{1300 \cdot 0.05}$) = N(676 , 1.80)

X-Y är N(675-676, $\sqrt{900 \cdot 0.1^2 + 1300 \cdot 0.05^2}$) = N(-1, 3.5)

$$P (| X - Y | < 2) = P (-2 < X - Y < 2) = \Phi\left(\frac{2+1}{3.5}\right) - \Phi\left(\frac{-2+1}{3.5}\right)$$

$$= \Phi(0.86) - \Phi(-0.29) = \Phi(0.86) + \Phi(0.29) - 1 = 0.8051 + 0.6141 - 1 \approx 0.42$$

6.

a) $f(x,y) = f_x(x) \cdot f_y(y)$ vid oberoende

$$\text{dvs } f(x,y) = 2x \cdot \frac{1}{2} = x \quad 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 2$$

b) $E(XY) = E(X) \cdot E(Y)$ vid oberoende

$$E(X) = \int x \cdot f_x(x) dx = \int_0^1 x \cdot 2x dx = \left[\frac{2x^3}{3} \right]_0^1 = \frac{2}{3}$$

$$E(Y) = \int f_y(y) dy = \int_0^2 y \cdot \frac{1}{2} dy = \left[\frac{y^2}{4} \right]_0^2 = 1$$

$$E(XY) = \frac{2}{3} \cdot 1 = \frac{2}{3}$$

$$\text{c) } P(X > Y) = \int_{x=0}^1 \int_{y=0}^x x \, dy dx = \int_{x=0}^1 x \cdot [y]_0^x \, dx$$

$$= \int_{x=0}^1 x \cdot x dx = \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 = \frac{1}{3}$$